

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.

Hat óra — — 26 K. — f.

Három óra — — 13 K. — f.

Egyes számok ára 1 korona.

Magyarországra 68 K. — f.

Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislava
cis. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.

Nyiltéri közlemények garmond
soroként — fillér.Gyakori hirdető- és a velünk
összekötésben levő hird. írók
árcederményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
Kéziratok vissza nem adódnak.

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelenik:

Minden vasárnap reggel.

Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklám-
célkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A lap kiadója: NYITRAI és TÁRSA.

A Szlovenszkói Magyar Kultur
Egyesület kulturstje Léván

a garamvölgyi magyarság életének egyszerű megnyilatkozása lesz. Márcus 10-én, szombaton este a Városi színházban fényes dokumentumát kapjuk annak a ténynek, hogy a Csehszlovákiai Magyar Dalosközségek három év előtt Léván leajzott országos jelentőségű és ragyogó sikerű, kertületi dalosverseny megteremtőjének üdvös hatással volt a garamvölgyi magyar dalkultúra életére és fejlődésére. Ez a lévai dalosverseny lelkisítő, buzdító és ösztönző hatásával eleven friss akaratokat gyújtott a szívekbe és a garankissalói gazdadalárda pompás szereplésének megérdemelt nagy sikere fényes sugárkéve gyánánt világított be a garamvölgyi magyar falvak népének feltörekedő kulturális akaratába.

Már abban az időben megállapítottuk, hogy a garankissalói gazdadalárda diadalmas lévai lobogólengésének szellője micsoda buzdító hatással és követendő példával fog szolgálni a falusi népi dalárdáknak. Örömmel állapítjuk meg, hogy ez a reménységünk teljes mértékben valóra vált! A garamvölgyi falvakban egymásután támadnak életre a magyar dalárdák és bizakodó hitte, szent lelkesedéssel teremtik meg itt a magyar dalkultúra reneszánszát. Erről a szent hitről fognak Léván valamást tenni március tizedikén az alsószecei, a felsőszecei, a garankissalói, a garanszentgyörgyi, az alsófigyverneki és a hölvényi gazdadalárdák. Az alsószecei és a garankissalói dalárdák szép készültségéről már keptünk Léván izelítől, de a többiek most vonulnak fel első ízben a lévai Városi színház színpadára, hogy Léva és a vidéke nagyközönsége előtt tanúságot tegyenek, hogy súlyos viszonyaink mellett sem hervadt meg el a magyar lelkek szép virága, amely dalban hinti szét életőzillatát az egész kisebb-ségi magyarságra.

A szelzi dalárda is az újabb, friss kulturakaratok egyik életés megnyilatkozása, amely azt bizonyítja, hogy Szelizen is meglettek a szívek a magyar dal varázsával, a magyar dal lüktető és andalító szépségeivel és ennek hatása alatt lelkes emberek meggyújtották az őrützet, amelyet körülögnak a hűséges őrállok, hogy lobogó melege mellett istápolják a friss életre keit magyar dalkultúrát.

Mindezekhez tartozik a lévai dalárda, amelynek híre, neve Szlovenszkószerte szépen cseng.

Mindezek között különös szeretet hangján kell köszöntenünk a Sz. M. K. E. Lévéra érkező nyitrai dalárdáját, amely a tavalyi komáromi magyar dalosünnepen a lelkekből spontán felszakadt könnyező és ujjongó ünneplés központjában állott. A Sz. M. K. E. nyitrai dalárdája hirdeti és dokumentálja az egész köztársaságnak a nyitrai magyarság életakarását és az ajkán felcsendülő magyar dal a nyitrai magyarságnak olyan szent imádsága, mint a világ keresztényeinek a Miatyánk, amelyben a mindennapi kenyérért, ez életért esedeznek az Uristenhez. A Sz. M. K. E. és a Sz. M. K. E. dalárdája jelenti Nyitrán a magyar kovászt, amely izzt ad a kenyérnek. A Sz. M. K. E. küzdötte ki a nyitrai magyarságnak az eladig nélkülözött magyarnyelvű előadások rendezésének jogát s a magyar kultúra-életet, így vált Nyitrán a Sz. M. K. E. az ottani magyar élet mindennapi áldásos kenyérévé. A nyitrai dalárda a nyitrai magyarok maga-

bizó hittel telt nehéz lelkét hozza nekünk Lévéra el, hogy kiserlje a mi szintje magyar testvéri szeretetünkkel!

Mindenkor nagy eseményszámba ment Léván Jankovics Marcell, a ragyogótollu író, a Sz. M. K. E. országos elnökének, az izes szavak mesterének szereplése, a kultureszten őt is itt fogjuk hallani, a szintén kitűnő szónok: Porubszky Gézával és Szombathy Viktorral, a Sz. M. K. E. központi titkárával, az ismert íróval. A jelek szerint a Sz. M. K. E. első lévai kulturesztélye szép emléke lesz a garamvölgyi magyarságnak.

Jegyelővétel és előjegyzések Városi Színház Léva (Denk) pénztáránál, telefon: 63. Vidéki egyéb részvételi bejelentések legkésőbb március hó 8-ig szerdáiig ugyenitt. Helyárak: I. hely 10, II. hely 6, III. hely 4, állóhely 2 K. Külön meghívó kibocsájva nincsen.

Aszfalt kerül a lévai
keramit helyére.

Léva város képviselőtestülete csütörtökön este Antal Gyula városbíró elnökletével közgyűlést tartott nagy érdeklődés mellett. A karzat hosszú idő után ismét zsufoiva volt főként munkásokkal.

A napirend tárgyalása előtt Antal Gyula városbíró bejelentette, hogy a járási főnökkel eljárak az országos hivatalban a járási székház építése ügyében. Az országos hivatal sturgeti a székház építését. A városbíró az országos hivatalban kijelentette, hogy a város hajlandó támogatni az építkezést, de anyagiakkal nem rendelkezik.

A tárgyalások eredménye gyánant az országos hivatalban megígérték, hogy az építési összeg egyharmadát az állami hozzájárulással biztosítják; a járás is biztosítja a reá eső egyharmadrész költséget előre, míg a város részére eső egyharmadba beleszámítják a székház számára vásárolt telek (uradalmi öreg épület) 600.000 koronás vételárát. Az építés ügye ilyenformán komollyá vált és a munkát a folyó évben megkezdik. Egyéb-ként az országos hivatal is azt kívánja, hogy a székház ebben az évben felépüljön.

A keramit ut ügyében is tárgyalt a városbíró. A várostól a keramit ut fenntartására a magyar kormány által adományozott vámszedési jogot ugyanis a csehszlovák közmunkaügyi minisztérium megvonta, amit Léva panaszára a legfelsőbb közigazgatási bíróság törvénytelennek nyilvánított, ám de a vámszedési jogot azóta sem állították vissza. Kárpótálás az állam átfogja építettni a keramit utat; amint arra a városbíró az országos hivatalban megegyezett, a város kivására az orsz. kórháztól a malomig a keramit helyébe aszfalt kerül. A felszabaduló és jókarban levő keramit kockákkal a Teley és a Ladányi utcákat fogják rendezni. Ezzel végre évtizedes huzavona után a keramit ügye rendezve lesz! A folytatólagos közgyűlés az új vágchid építési költségének biztosításával is fog foglalkozni, így a vágchid munkája is megindul.

A közgyűlés a városbíró bejelentéseit tudomásul vette.

Ezután az állami jegyzői főtitkár bejelentte, hogy Csanki Aladár dr. kilépett az agrárpártból; helyébe Kákonyi Ignác kereskedőt küldte ki a képviselőtestületbe az agrárpárt. Ezután illetőségi ügyeket tárgyalt a közgyűlés.

Majd a folyó évben lejáró városi illetékeszedési szabályzatok meghosszabbítását határozta el a közgyűlés. Ilyenek a kártya és játékdáról szóló szabályzat, a hirdetési, az és építési, az italaóról, a husadóról és a tűzorségi adóról szóló szabályzat. Ezeket változatlanul hagyta a közgyűlés, de a husadóról szóló szabályzatban az állatrendőri vizsgadíjakat mérsékelte. Uj illeték szabályzatot is hozott, a szórakozó helyek záróra meghosszabbításáért szedendő díjakról. Óránként 10 K, nem zenés helyeken maximum 20 K, zenés helyeken maximum 30 K. A járási hivatal csak ezen összeg lefizetésének igazolása után fogja engedélyezni a záróra meghosszabbítását.

A közgyűlés indítványokra megkeresi a járási hivatalt a hazárd kártyajátékok ellenőrzésének megszigorítására és a vidékről beözönlő munkások munkavállalásának rendezésére. A közgyűlést ezután a késő esti órákra való tekintettel elhalasztották.

A közgyűlést pénteken este folytatták, amidőn többek között, — hosszu vita után, — elhatározta a közgyűlés, hogy a használt helyiségek utáni községi adóról szóló szabályzat tervezetét újabb előkészítés céljából vissza adja a tanácsnak.

A lévai magyar közkönyvtár
működése.

(Befejező közlemény.)

A kikölcsoznszere elsősorban szánt A-B-C szakkönyvek közt természetesen vezetik a regényfélék. A betűmilliók birodalmában kisebb igényrel járó Nagyközönségnek mindenütt egyetemes kívánsága ez. A fejlettebb kíváncsi Olvasók a D, F, G, alatti művek tekintélyesebb számát származásuk szerint méltányolhatják: a Város két régi magyar középiskolája — gimnázium és tanítóképző — jellegűek és elért szintjüknak mérlegelésében.

Mint a Könyvtárral rokon intézményről, az u. n. „Nécsy-szobá”-ban levő Muzemről Krónika egésztit ki a felsoroltakat. Ugyan-ebben jegyeztük fel ennek a fejlődésében megakadt kultur-kincstárunk részére a Város Mecenásának nemes gesztusa — 1927 — óta egyéb forrásokból is veit adománytárgyakat s adományosokat; valamint a szomszédos két helyiség: Könyvtár és Muzem berendezési adatait kezdettől fogva — a tárgymegnevezésekkel és értékelésekkel. Mindezek a 100.000 koronánál járnak. A stagnáló intézmény szinte minden 6 — a Custos — nélkül állván, várja a községiileg illetékes gondozójának a „Kultur-Bizottság”-nak keze kinyújtását. E helyről talán ehalszik Hozzájuk a szó.

Visszatérünk Önmagunkhoz s az épen muló 1933. esztendő életműködéséhez. A 83 könyvtárnyitó nap könyvmozgalmi adatainak főbb summáztat adjuk. Vetiük Léva magyar horizontjának vásznára Ovasóközönségünk önképző szellemi munkatejelisményének, a tagok legszubjektivebb e nemű életsüktségletének kielégülését is mutató statisztikát. A progressziót ott látjuk biztosítva az összes társadalmi osztályunknak megindulni hivatott egyéni mint kollektív kötelességet illetőleg: hogy a most leltét évben tagjaink száma az előzőhöz viszonyítva közel a duplájára emelkedett.

A könyvforgalom summás adatainak legfőbbjei ezek. A 83 nyitási napon 2476 könyv-váltó-nyitási forgalmait a Könyvtár 6252 munkát 7138 kötetben. Egyes szakok szerint az előbbi szám így osztott meg: Verses- és

szinműből kivettek 142 munkát. Regényfél-5406 művet, Ifjúsági irodalmi 261-et, Történelmi 51-et, Földrajz-Népismereti 120-at, Irodalom-Nyelvészet-Művészetbe tartozót 32-öt, Természettudományosat 151-et, Jog-Államtudományba tartozót 5-öt, Vegyesművet 4-et. Az összeállításomat véve egy-egy tag általában jelentésként minden 3-ik váltáskor. Az egész évet tekintve minden tagra esik 50 munka. Teljes forgalom mellett olvasásra kezekben kúnn van a regényfélének $\frac{1}{4}$ -e.

Érdeemes lenne e törzsadatokat — már most a Könyvtár 2-ik évében — egybevetni a község lakóinak — lélekszám, nem, foglalkozás, feltételezett kulturfok stb szerinti adottságai, érdeklődésével, amelynek a Könyvtár mint szellemi, kulturintézmény száma van. Lehete keresni vonatkozásokat épen a statisztika törvénymegállapító módszere csapásán — egyaránt a Könyvtárat mint kultúra terjesztő intézményt, valamint a tagokat, mint kultúrénnyeket tekintve — úgy a fejlődésnek szinguláritása, mint az egyetemes kulturértékeinkre gyakorolt hatás szempontjából. Szellemi termékekről lévén szó rá lehetne lépünk akár a bírálat, akár a pusztá értelmezés — a kritika vagy az interpretáció — útjára... A forrás, a források még nem adván ki igaz tartalmukat, értékeiket: egyik utra sem térünk ki. Főleg nem a kritikáéra. Félelem nélküli udvariassággal ezuttal csak a keblü adatgyűjtésnél maradunk. A helyes magyarázat feltételeinek megállapítását majd kitérmelem az Idő. Az ismert statisztikai adatokból a gondolkozó fő a sorok közt egymást már ma is kiolvashat, konstatalhat.

Itt még a csak a kísérő térfélelmények vonatkozásában azt említettük, hogy nyitási napjaink a múlt évek voltak, azzal a kis változással, hogy a délutáni — pénteki — órákat a hivatalnokok és üzleti alkalmazottak érdekében esti félhétig toltuk ki. A könyvtár-váltás módjában pedig azt a formát vezettük be, hogy a tudományzakokba sorolt — D—K szakbetűs — műveket Előjegyző-lapok alapján s csak a rákövetkező nyitási napon adjuk ki. Ezek kérésre ugyanis, a helyrajzi viszonyok szerint, körülményesebb — a könnyebb irodalmi termékekre tömegesen érkező tagok lehető gyors kiszolgálását gátol.

A változást az állandó segéderő hiánya is tette szükségessé, aki nélkül t. i. a könnyebb-ben hozzáférhető eg rendezett készletből is sokszor csak az egyébként indokolatlan vázakkos utján kapja a tag kézhöz a kívánt könyvet. Ezzel kapcsolatban tartozó kötelességet teljesítünk, mikor Kleiszner Pál volt tanítóképző-intézeti tanár urnak kerek a tisztelt Tanács részéről is köszönetet szavazni, mint aki a manipulációnál való önzetlen segítségesszel a Közönségnek is szíveséget teljesített az egész éven át.

A Közönség?! A város különböző társadalmi rétegeiből toborzódtak tagokon kívül a szomszédos vidékekről is jelentek olvasóink. Használták a könyvtárat több helybeli állami hivatal, illetve főhivatalnok is, akik a régebbi Aera különféle közigazgatási ágazatairól gyűjtötték adatokat. Gyakran fordultak a könyvtárhoz különböző helyi-és vidéki középiskolák növendékei és főiskolásai, akik forrásmunkák iránt érdeklődtek — ex-ernisták, akik még megfelelő tan-és segédkönyveket kerestek studiumaikhoz. A Könyvtár mint O-sóhelyiség nyilvánosan nem működött, egyes tagok a könyvváltó nyitási napokon, valamint a könyvtáros többi hivatalos napjainak óráiban — szerda, csütörtök, péntek délelőtt kérék alkalmat egyébként ki sem adható munkáknak a teremben használatára. A két önálló szekrényben elhelyezett Kéz-könyvtár lexikális stb. művei így is tettek szöveget a Közne. És itt — napjaink egyik jellemző vonásaként kell kiemelni — a munkásosztály tagjai vetettek. Mintegy jelezve, hogy megértik a történelem egyik mély járta bölcsőjének szavait, mely arra figyelmeztet, hogy manapság az igazi Egyetem... egy Könyvgyűjtemény! Hogy — talán öntudatlanul is — követik egy másik világszellemnek (Göethe) intelmét a jól intézett könyvtárról, ahol az ember egy nagy Töke jelenlétében érzi magát olyanban, amely kiszámíthatatlan kamatot osztogat nesztelenül az Igazolt Ismeret, az Igazság iránt érdeklődőknek. Osztagosan a Miénk is minél bővebben és termékenyebben városunk kulturálódása javára a fokozatosan fejlődni hivatott élet-éveiben.

Tavaszi teendők a mezőgazdaságban.

Irta: Bányik József, gazdatiszt.

I.

Hogy a vetési előmunkákat és vetést szakszerűen végezzük, ismernünk kell a) talajmivelés feladatát és célját, b) a tavaszi talajmivelés és műtrágyák használatát, elméletben és gyakorlatban, c) a vetőmagvak előkészítését és a holdankénti használatát csiraképesség, időjárás, talaj és cél szerint, d) a vetés technikáját s a vetemény ápolását, hogy a jó vetésnek jó aratás legyen a következménye.

„A talajmivelés végéjébe a földet oly állapotba hozni és megtartani, amelyről a növény a legjobban érzi magát, akadálytalanul fejlődhet és az időjárás viszonyosságainak ellenállva a legnagyobb termést adja.” A tavaszi jó vetési munkák előfeltétele a jó öszi mély vagy mélyítő szántás. Az ekével lehet jó és rossz szántást végezni. Egyik törvény, hogy az eke talaja tengelye a tarlóval (földdel) mindig párhuzamos (viszintesen) legyen beállítva, ami az állítható tarlós kerékek történet, mert csak így fog az eke tökéletes barázdákat hasítani, föltéve, ha az eke talpa, kormánydeszkája és mélyszélesség beállítása rendben van, ekevasa éles és nem keskeny. Eke talp hosszúságát, szélességét és egyenességét állandóan azon karban kell tartani, mint új korában volt, ekevasa éles, hegye kissé lehajva és ne legyen keskenyre elkopva. Kormánydeszka pedig csillogjon mindig ne csak egy heti szántás után, ezt olajos bemázolással, vagy meszeléssel érhettük el. Az előjáró csoroszlya mindig éles, hegyes legyen.

Ha az eke nem jó beállítva, az ekevasa nem fog egyenes, vízszintes fenékű barázdákat hasítani, a barázdafenekek felülete hullámlemez felületéhez lesz hasonló, s így nemcsak a szántás felülete lesz csunya, de a talaj nem egyenlő mélyen lesz mindenütt felporhanyitva, a beéredése és vizeletraktározó képesség sem lesz egyenletes. A művelési növény gyökerei, mivel nem egyenlő idő alatt érik el a keményebb, meg nem lazított talaj réteget, a fejlődésben szintén egyik a másik hátrányára fog fejlődni. Fontos tudni még a szántásról, hogy minden alkalommal egyforma

Egyházi állapotok Léván.

Irta: HAICZL KÁLMÁN dr.

Kéri az érsekprimást, hogy vessese börtönbe és pártfogóit: Péli Nagy Pált, Szabó Mihályt, a lévai őrség kapitányát, Nyáry Jánost és Mihályt a király elé idéztesse. Ezek t. i. néhány várbeli katonánál éjjelenként figyeresen templomukba járnak (talán csak magánház volt) és kijelentették, hogy a katolikuskokat le fogják öldölni. (Hgrim. Itár. A. V. 1791.) Lipót császár 1677. június hó 30-án el is rendelte, hogy gróf Eszterházy Pál a lévai kálvinista prédikátort, akit az őrség hozott oda s akinek odajövele óta rendeltenségek és egyéb veszedelmek keletkeznek, késedelem nélkül távoztassa el. (U. o. A. V. 1794.)

Időközben a jezsuiták lévai missziótelepüket megszüntették és 1675-ben a sz. Ferenczendi minoriták telepedtek le Léván. Alapítójukként Rupp és Bars vármegye monografiája Léva földesurát, gróf Eszterházy Pált említik, aki 1675. vagy 1677-ben számukra Kómüves Endre református lakos házát megvette. (Rupp. i. m. 162. és Bars vármegye 135.) Bár herceg Eszterházy Pál a lévai uradalmat gróf Csáky Páltól csak 1688-ban vette meg a pozsonyi káptalan előtt és az esztergomi káptalan annak birtokába 1689. szept. 1-én vezette be (Orsz. Itár. NSA. Tom. 15. f. 279. és f. 1173. Eszterg. kápt. hitár caps. 39. 3. 7. és caps. 40. 4. 20.), kétségtelen, hogy a nádornak a lévai uradalomban 1677-ben már valamelyes része volt, amit Lipót császárnak fentidézett rendelete is bizonyít. De az is kétségtelen, hogy Jaklin Miklós 1675-ben a lévai ferenczendieknek házát és kertét adományozott. Ez az elefánti Jaklin Miklós, aki később bárói rangot nyert, Garamújfalunak földesura és Jaklin Balázs nyitrai püspöknek (1691—1695.) testvéröccse volt. A lévai uradalomban ő birtokrésze tett szert, amennyiben Czobor Mária Regina grófnő, gróf Löwenburg János Jakab neje a lévai uradalomban levő birtokrészt neki leköttötte. (Dr. Karácsonyi i. m. I. 476. és Orsz. Itár. NRA. f. 1016.)

E két ház bizonyára egymás szomszédságában állott, de kisebb terjedelmű lehetett, mert a minoriták 1682-ben kolostoruk felépítésére céljából Jósza István házát is megvették 58 talléron. Ettől kezdve azután az ajándékozások és kivált a javukra tett hagyományozások egyre szaporodtak. 1693-ban Gyarmati Gergely és neje Beke Er-

zsébet hagyták reájuk a belső várbán birt házukat a réttel együtt. ugyanakkor pedig a plebániatemplomnak majorjukat hagyományozták. 1695-ben Fekete István és neje Tóth Katalin hagyták reá kis házukat vagyonuk harmadrészevel egyetemben. 1702-ben Jaklin Miklós báró hagyja házát reájuk és a következő évben Eszterházy Pál herceg beleegyezett, hogy e ház a minoriták székházához csatoltassék. Jaklin Miklós báró végrendeletében 1000 frtot is hagyott reájuk és példáját későbbi években sokan mások követték. Az ily módon megnagyobbodott telken építették fel azután rendházukat és templomukat, amelyet 1720-ban fejeztek be. (Orsz. It. NRA. f. 695. 15. Rupp. i. m. 162—163.)

1683-ban, Esztergom visszafoglalásakor a keresztény seregben jelentelt Manák János lévai minorita, mint tábori lelkész. Ott is maradt és más pap hiányában ő látta el Esztergomban a lelkipásztori teendőket. Azonban oly nyomorúságban élt, hogy 1684. január havában vissza akart jönni Lévára. Erre Martovity esztergomi német kommandans Fekete Elek lévai elüljáróhoz, Manák fellebbvalójához fordult, hogy parancsoljon reá, ne hagyja el az esztergomi őrséget és népet, hanem fáradozzék továbbra is a lelkek üdvösségére. Manák tényleg Esztergomban maradt. (Karácsonyi i. m. I. 486—487.)

II. Rákóczi Ferenc szabadságharca alatt a kolostor is igen megrongálódott, minek folytán a rend megbizta Kisvárad Simont, hogy a székházat állítsa helyre. (Karácsonyi i. m. I. 523.)

1713-ban Bulbovics János barsi főesperes végzett egyházlátogatást Léván. A jegyzőkönyvből az alábbiakat emeljük ki:

Sz. Mihály temploma a sekrestyével együtt egészen beboltozva. Fedelét most hozták helyre. Hat oltára van: 1. sz. Mihály. Mellékoltárok az evangélium oldalán: 2. a fájdalmas Szűz oltára sz. Antal, Katalin és Apollónia szobraival; 3. a Bold. Szűz oltára, oldalt Ker. sz. János és evang. sz. János, fölöttük sz. István és sz. László szobraival; 4. sz. Antal kis oltára, oldalt sz. Lőrinc és István vért., fölöttük sz. Imre, Erzsébet és Ilona szobrai.

A leckeoldalon 2 oltár: 5. sz. Anna és Bold. Szűz szobrai; 6. befejezetlen oltár szer. sz. Ferenc szobraival.

Felszerelése: szépen ékített aranyozott ezüst urmutató, 2 aranyozott ezüst kehely, 1 aranyozott ezüst cibórium, 1 aranyozott

mélységben szántani nagy hiba, mert az ekaltal mindég ugyanazon a felületen causzva aszfaltzerű kemény kőrép képez ki, amin részben a fejlődő növénygyökereknek nehéz az áthatolás, s így a művelési növény fejlődés közben megakad, másrészt a talajban a mélyebben levő talajnedveknek a növénygyökerekhez jutását nehezíti. A fejlődésben való visszacsúszás és egyenetlen érés a gabonánál besülést (megszorul a mag) így tetemes súlyvesztést okozhat. Tehát a szántások mélységét nemcsak a tarló keverő vető és őszi mélyszántások között, de egyik és másik év között különösen mindég az utolsó szántást adjuk 2-3 centiméterrel mélyebbre, vagy sekélyebbre, mint az előző évben. Az őszi szántásoknál jejezzük meg, hogy gabonák alá sohasem jó mélyen szántani, elég talaj szerint 15-20 cm. részben, mert a mélyebben lazított talajnak nagyobb a nedvesség elraktározó képessége, így a gabona tenyészidejét megnyújtván és besülést veszélyének teszi ki, másrészt a mélyebben kevert földben a baktérium élet aránylag lanyhul egy ideig, harmadszor a buza és a többi gabonafélék, a pázistifélék (tűfélék) csoportjába tartoznak, amelyek természetüknél fogva sem szeretik a mélyen lazított talajt.

A szántás és vetési előkészítő munkák talaj és időjárás szerint változnak egy közszeg határában és így nem lehet évről-évre megszokásból egyöntetűen egy kaptatót használni. Talaj szerint annyiban, hogy mélyebb talajokat, ahol vastagabb a termőréteg, s lazább humuszosabb talajokat mélyebbre, míg a sekélyebb termőréteggel és kötöttebb talajokat sekélyebbre szántunk. Időjárás pedig olyképp regulálja, hogy nem szabad ragaszkodnunk az időponthoz, sem a szántás mélységéhez, ha a szántás a követelményeknek így nem felel meg. Vető alá úgy öszel, de különösen tavasszal, ámbár tavaszi szántást csak nagy szükségből végezzünk, mindég omlós, porhanyós szántást végezzünk, s így tavasszal 10-15 cm. mély szántást tudunk legfeljebb végezni.

Ugy a vetőszántás őszi szántás, mint a kora tavaszi talajgyengítés és porhanyítás (boronálás, kaparózás, grubber vagy extirpátorra) főcéljai: az elvetendő növény ré-

szére elegendő nedvességet rezerválni, a talajt beeredetté tenni és a vetőmag befogadására vetőágyat, jobban magházakat készíteni. A nedvesség rezerválását a hajcsövesség megbontásával, a talaj felső rétegében érjük el, eke, borona s a többi porhanyító eszközökkel, míg a talajgyengítőkkel, simítással a talaj felületét kisebbítjük, így az esetleges barázdákat, kisebb-nagyobb űrreket a szántóföldön betömjük, s a szelek szárító hatását lényegesen tudjuk csökkenteni. Lényegesebben jobbak azé a talajmunkák, ha nem a szántás irányában, hanem rája ferde irányban végezzük.

Talajbeeredés, ez a két szó nagy jelentőségű a termes eredményfokozásában. Alatta értendő, hogy a talajba elősegítjük a csapadék bejutását, azt ott konzerváljuk porhanyító munkával, ezáltal a talajba levegőt, meleget viszünk be, hogy a talajbaktériumok életét és azok szaporodását biztosítsuk, hogy amíg eljön a vetés ideje a talajt beeredetté tegyék, vagyis a talajban levő, vagy általunk be vitt tápsavakat sókka, növények gyökerei által felvehető tápanyagokká alakítsák, így a fejlődés első idejében különösen serkentsük. Eppen ezért, hogy a talaj beeredést ezen baktériumok végzik, nem szabad azt hinni, hogy agyon kell boronálni, dolgozni a talajt s így jobban fognak szaporodni; ellenkezőleg, amint elérjük a talaj porhanyó struktúráját (talajszövet), ne gyorskoczunk addig rajta, míg az állapota a nedvesség konzerváló és baktérium életnek megfelel, mert csak ártunk.

Az elvetendő területen, mint említettem, jó vetőágyról „magházakról“ gondoskodjunk. Magház, mint a neve is mondja, oly talaj állapot, ahol a mag otthon érzi magát, vagyis a talaj nem röges-üreges, nem száraz, de nem is kenődik, nem nagyon szellős, de nem is öszsenyomott, öszszepréselt, szóval ugyanaz a porhanyó struktúra, mint a baktérium életnél, vagyis a talaj beeredésnél mondvá volt, ekkor minden talajba jutott vetőmagot az eldologozott föld veszi szorosan körül, hozzá simu, mintha csak be volna iszapozva, s így biztosítja az egyenetlenséget, gyors kelést és fejlődést. Hogy mégis sok apró, vagy ipari növény vető magja megköveteli már a vetésnél a tömörítést, erős hengerezést, ez nem vál-

toztat az előbb lefektetett igazságokon, mivel jó gazda nyirkos földet nem tömörít, nem présel, s ha a legfelső réteg kellőképp át van szikkadva, akkor még a hengerezés után sem fog több nedvességet epárologatni lényegesen, kellő lég járhatóssá megmarad s a művelési növény kelése után porhanyításról úgy is gondoskodunk. A jó vetőágy és magházak előállíthatását a tavaszi talajgyengítés, simítás nagyon elősegíti, így az egyenetlen vetést, fejlődést és a termés érését.

Egyről-másról . . .

Jó estét kívánok . . . ezzel köszöntök a derek munkásegytelit műkedvelők. „Jöttek, láttak, győztek . . .” Eldugott, szerény hajlékukból kibújva a megyer kultura sokok eseményét látott termének falai között szorongó több század magamnak megmutatták, hogy lelkes akarás, tűz és lelkesedés csodát csinálhat. Egyébként kábult százak és ezek vidáma rózsásult arca, csattogó tenyere tullemedkedt a napi sívárságon, a bizonytalan jövővert robotoló „má-” és elmerengve őrtül.

Jöttek . . . Talán szorongva, talán magabizón és láttatok százakat, rajongva lelkesedőket, mert győztek.

Köszönjük nektek a levegőt, amit előadástok átvarázsolt, köszönjük a vigaszt, ami kizökkentett a szomorúságból és köszönjük a példát amely megmutatta, hogy szerény eszközök, szerény körülmények mellett is lehet tenni ha akarat van.

Ei-el nézem a hetivásárokat, látom a sátrakat vevőt váró kisiparosainkkal, látom az utcán hullámzó embertömeget, a piaci szekereket és a termékeiket áruló asszonyokat. És mindig elszorul a szívem. A gabonáját átadó gazda, vagy tejét, vaját, baromfiját eladó asszony egy-kettőre szerzeszed; az egyik a városházára (oda többen), hogy le- rója az államnak, ami az államé, a másik (elég kevesen) tüzletekbe és csak nem tudom hanyadik (elvéte) indul a sátrak közé, hogy megzavarja az emlékeiken keresztül iparosok lelki nyugalmát azzal a hitegetéssel, mintha venni akarna.

ezüst áldoztató pohár, 2 ezüst ámpolna tányérral, 1 ezüst pacifikálé, 1 ezüst lámpa, 1 ezüst füstölő tömjéntartóval, 12 miseruha.

A templom kötornya befejezetlen, bold. Jaklin Miklós örökösének kellene a végrendelet értelmében felépítést folytatni. Faha-ranglájában két nagyobb és egy kisebb harang van elhelyezve.

Plebános Darás Pál 33 éves, 1 év óta van itt. A lakosság száma körülbelül 2000, fele katolikus. (Hgprim. ltár. Vis. III. 14.)

Az 1713. év újabb vallási mozgalom támasztott Léván. A kálvinisták ugyanis ismét prédikátort hoztak be. Minthogy Darás Pál plebános ez ellen tiltakozott és a prédikátor működése elé akadályokat gördített, a kálvinisták az érsekprimáshoz fordultak ellene panaszukkal és gr. Eszterházy Imre zágrábi püspöknek is pártfogását kérték. Az esztergomi káptalan is aug. 23-án jelenti az érsekprimásnak, hogy Léván a kálvinista prédikátort bevezették, bár a bold. Eszterházy Pál gróf nádor földesuri jogánál fogva a prédikátort elzárta. Kéri az érsekprimást, keresse meg gr. Eszterházy Józsefet, Léva földesurát, hogy atyja nyomdokait követe ne, engedje be Lévára a lutheránus és kálvinista prédikátorokat és a kath. egyházat védje meg ellenük. Keresztély Ágost hercegprimás ezt az udvari kancelláriának és a haditanácsnak be is jelentette, ahonnan értesítették, hogy a kir. rendelet már kiadott.

Ezt megelőzőleg a hercegprimás július 15-én meghagyta a lévai plebánosnak, hogy a kálvinisták panaszaira vonatkozó igazoló jelentését mielőbb adja be és vallási ügyekben forduljon érsekéhez és utasításait várja be. Miután pedig Ő Felsége elrendelte, hogy a lévai kálvinista prédikátor restituáltassék mindaddig, amíg az országgyűlés másképp nem határoz, éppen azért meghagyta a plebánosnak, hogy a kálvinista prédikátor működését ne zavarja.

A lutheránusok és kálvinisták kérvényének hátlapjára pedig 1714. jun. 22-én ezeket írta:

Miután Ő Felségének a vallás ügyében legújabbán kiadott legkegyelmesebb rendelete világosan meghagyja, hogy a vallásgyakorlás ügyében minden amaz állapotba helyeztessék vissza és akként tartassék meg, ahogyan a soprni és pozsonyi országgyűlések törvénycikkelyeinek megfelelőleg azelőtt és a közelmúltban történt zavargásokig szokásban volt; ennél fogva kijelentjük, hogy sem a kálvinistáknak, úgy a papságnak mint a világiaknak, sem a lutherá-

nus és helvét hitvallású polgároknak a vallás gyakorlatában a legfelsőbb rendelet ellenére egymást zavarniok sem Ő Felsége eme legkegyelmesebb rendelete ellenére bármit is megkísérelniök nem szabad. (Hgprim. ltár. A. V. 1815.)

A kálvinista lelkesnek lévai bevezetése ügyben ugyancsak 1714-ben Majthényi János kir. ügyigazgató panaszára megindult a vizsgálat, amelyet a garamszentbenedeki konvent kiküldöttje kisapponyi Bartakovich Pál, garamszöllösi plebános Kazy Lázár kir. emberrel július 2-án tartott meg Léván. Összesen 22 tanu hallgattak ki.

A tanukihallgatási jegyzőkönyv már azért is érdekes, mert benne a reverzálisoknak talán legrégibb példányára találunk.

A 17. tanu Üllej Imre 20 éves. Neje szüleiivel akkép egyezett meg a házasság megkötésekor, hogy a születendő fiuk katolikusok, a leányok kálvinisták legyenek. Bevallja, hogy reverzalist csikartak ki tőle, mely a vár plebánosánál van. A reverzális következőképp szól:

En aláb subscribált, vallom és levelemnek rendiben, tuttára adván mindeneknek, az kiknek illik, most és jövőendőben: Hogy az Ur Isten engemet, a szent házasságra feöll indítottam, találtam magamhoz hasonló társott, nemzetes Sellyey István urnak leányát Máriát, de mint hogy különböző vallásunk lévén, pro et contra bizonyos kérdéssek közöttünk támattanak vala, arra nézve tettem illen fogadásokat, igaz Lőköm ismeretj s hűtem szerént, a mint aláb következik, úgy mint: Primo Hogy én föllyeb emlitet Sellyey Máriát, az eő igaz evangelikaj vallásában soha se magham haborgatni nem foghom, de másokkal nem haborgattatom, seött akár kinekis haborgatni nem engedem, hanem igaz helvetiaj vallásában, az igaz egy máshoz való Istenes szent szeretetemnek megh maradássára nézve, mind Szölley életkben s mind azoknak halálok után, holtig igazán, és hiven, ezen fogadásom szerént megh tartom s haborgatni nem kívánom. Secundo. Nemcsak magát penighen, de ha az Ur Isten benünket jövőendőben magzatokkal meg áldaná, azokat nevellésketis szabad directionjan és magha vallásának bé vitelére, akár fiak s akár leányok legyenek is azok, oktattj s tanitattj megh engedem, minden közöttünk iztellenységhez szereszhető okok nélkül. 3-^o. Ennek szene alatt penighen nem is keressek, vagy az közöttünk leendő iztellenységéhere, veszekdedssére, soha okott, hanem mint illik az igaz, és Istenes hazassokhoz, házastársokat megh becsülj, megh becsüllöm,

A régi neves szabó, csizmadia stb. mesterek és utódiak talán úgy vannak az eltévedt ár-érdeklővel, mint a haladókli beteg látogatójával; köszönik a szives érdeklődést. Néha talán jut egy-egy sovány vétel-étel is, de csak olyan, hogy meg ne ártsion a beteg gyomornak.

En nem merek közelebb menni, hisz ugy is tudom, hogy sok változatban csak azt hallanám, ami előttem sem újság már: megszecsnek mindent a kedvezményezett gyárak, a lerakatok, a fiókok és nektünk csak a megemészthetlent csont maradt: az adó, vagy az a verő, aki, "máma véletlenül" nem hozott elég pénzt magával egy kabátra, vagy csizmára, de hát azért meglátogatta a régi ismerős mester urat, aki — hát nem baj majd meg adja — nyakába akasztja portékáját.

(Bd.)

KÜLÖNFÉLÉK

— **Masaryk köztársasági elnök születésének 24. évfordulója** alkalmából kedden este a Városi színházban az Osvetov Sbor ünnepi műkedvelői színelőadást rendez, másnap d. e. 11 órákor ugyancsak ott ünnepi matiné lesz.

— **A Kersék János síremlék-bizottság** Klejn Ódon elnökletével ülést tartott, melyen elhatározta, hogy mivel a síremlékre szolgáló összeg nagyobb részben rendelkezésre áll, a síremléket a f. év folyamán elkészített és felállíttatja a költőnek a lévai ref. temetőben levő sírja fölé. — A síremlékre újabbán a Bars megyei Népbank 300 K-t, a Lévai Első Bank 100 K-t adományozott, amivel az eddig gyűjtött összeg 15.851 K-ra emelkedett. A bizottság felkéri a közönséget és azokat az egyesületeket, amelyek Kersék János szindarbjait előadták, hogy a síremlékhez még hiányzó összeghez adományokat küldeni szivesek legyenek. Az adományokat a Bars kiadóhivatalába kérjük küldeni.

— **A Lévai temetkezési egylet** évi közgyűlését f. hó 11-én d. u. két órákor tartja a város háza nagytermében.

— **A Lévai Nőegylet választmánya** f. hó 6-án, kedden d. u. 6 órákor ülést tart. A jelentős ügyekre való tekintettel pontos megjelenést kér az elnökség. Külön meghívó nincs.

— **Lelkigyakorlatok.** A lévai női és férfi Mária Kongregáció a kath. közönség szives tudomására hozza, hogy az évi lelkigyakorlatok március 11-én, vasárnap este főtiszt. Pacífus ferencendi atya vezetésével, a plebánia templomban megkezdődnek.

— **A Prot. Leánykör** ma este 7 órai kezdettel szindarabbal egybekötött vallásos estét rendez a külmiszói javára. Az érdeklődőket szeretettel meghívja a rendezőség.

— **Üdvözlőjük a jubiláló Toldy Kört.** A mai Szlovanszko egyik legrégebbi és legnagyobb kulturális egyesülete a pozsonyi Toldy Kör. Ma ünnepli fennállásának hatvanadik évfordulóját nagyszabású rendezések keretében. A Toldy Kört 1875-ben alapította el. Vutkovich Sándor dr. jogakadémiai tanár, aki különben az első magyar napilapot is megindította, az akkor még tulajdonon német lakosságú Pozsonyban. A Toldy Kör fontos tényezőjévé vált a kisebbségi magyarság kulturális életének. A pozsonyi, valamint környékbeli magyarságnak nagy tömege sorakozik az egyesület mögé. A Toldy Kör mai jubileuma ünnepe a szlovenszko magyarságnak, amely alkalmából szeretettel köszöntjük a nagy multu kultúregyesületet mi is.

— **A Lévai Dalárda évi közgyűlését** mult szombaton tartotta. A dalárda jelítségének ünnepélyes elnöklése után Jozsefcsék Géza elnök megnyitotta a közgyűlést. Majd Schubert Tódor alelnök szívből jövő szavakkal köszöntötte az elnökök betegségéből való felépülése s egyben névünnepe alkalmából. A népszerű elnökök a közgyűlés melleg óvációban részesítette. A dalárda elmúlt évi működéséről szóló jelentést Kersék János dr. igazgató terjesztette elő, majd a költségvetés letárgyalása után a közgyűlés a tisztikarnak a felmentvényt megszavazta.

— **A Lévai Keresztény Munkásegylet közgyűlését** f. hó 11-én d. u. 4 órákor tartja, melyre a t. t. azokat ezuton hívja meg az elnökség.

— **A Lévai Iparos Olvasókör évi rendez. közgyűlését** febr. 25-én tartotta meg a tagok élénk érdeklődése mellett. Frasch József elnöki bejelentője után a közgyűlés tudomásul vette a választmány által benyújtott zárszámadásokat s annak letárgyalása után a tisztviselőknak a felmentvényt egyhangúlag megszavazta. Ezek után a közgyűlés a választmányt és a számvizsgáló bizottságot választotta meg az alanti eredménnyel. Választmány: Balogh Mátyas, Baroska János, Boros Béla, Binyász István, Elischer József, Gasparik József, Gráner Gyula, Hóaska Simu, Hanszko Pater, Kiss István, Kovács István, Kostyék József, Koprdá István, Madarasz Jónás, Maczák István, Németh Dezső, Prachár Jenő, Prazsák Ernő, Rajcsányi Sándor, Sebo Antal, Sindler János, Takács Mihály, Varady Gyula, Wolczek Lajos. Számvizsgáló bizottság: Pollák Emil, Lshoczky Béla, Reiter Pater.

— **A „Zsindelyszék a kaszárnya tetején” 15. előadása** f. hó 19-én, hétfőn este lesz. (A városi színházterem ugyan is előbb nem lesz szabad.) Jegyekről tanácsos előra gondoskodni.

— **Halálozás.** Székely Lajos földiak, a magyarországi Nőgrádpatakon, ahol mint segélelkesz működött, hosszas szenvedés után elhunyt. A népszerű ifjú papot a közég nagy részvete mellett temették el. Az elhunytat Lévan lakó özvegyja, özv. Matcsnya Jánosné es fivére, Székely László, a bpesti társadalombiztosító titkara gyászolja. — Maloyer Ágost, lévai faterkeskedő rövid szenvedés után, életének 68. évében elhunyt. Földi porréstét ma d. u. helyezik pihenőre.

— **A Zselizi Kaszinó 30. évi közgyűlése.** A zselizi kaszinó évi közgyűlése vasárnap folyt le. Schöpfung Robert elnöki megnyitója után kegyeletes szavakkal parancsolt a kaszinó elhunyt első elnökét, dr. Kenessey Kálmán jarasi orvost, továbbá Paik István. Az elnök a Kaszinó 30 éves fennállásának jelentőségét fejtegette. Ezután a kaszinó mult évi működéséről szóló jelentését terjesztette elő, amit a közgyűlés egyhanguan elfogadott. A zárszámadás es költségetes letárgyalása után a közgyűlés a tisztviselőknak a szokásos felmentvényt megadta és buzgó

s vele Istenessen élek. Kikre ezen levelém által, aláb coramisált becsülletes emberek eleött maghamat keötölözemis magham sayát kezem irássalval és pecsetemmel megh erősítvén. Datum Levae die 18. febr. a. 174. Ülley Imre mp. (L. S.) Coram me I. Mocsay Ecclesiae R' Levensis Parocho mp. (L. S.) Coram me Ladislao Lovas mp. (L. S.) Somody Szabó Gyeörgy előtt, Csiszar András előtt, Johannes Nováky mp.

Nováky János azonban vallja, hogy Ülleyt a leány szülei leittatták és részegen azt mondotta: tegyenek és irjanak a leány szülei és a többi jelenlevők, a mit akarnak vele, és így iratták alá vele a reverzalist. (Orsz. Itár. NRA. f. 1442. 26.)

A jegyzőkönyvből kitünik, hogy a református lelkész, akit Lévárára hoztak, Mocsay I. volt és minthogy a vár plebánosának nevezik, bizonyára a várörtség hozta oda.

Egyébként a 17. század közepe óta a katolikus plebánosok névsora 7 évi megszakítással teljes egymásutánban megállapítható.

Hegy Miklós 1645. május havában jött Lévárára. 1650-ben Nagykerre ment át.

Utódja Moró Ignác 1650. vagy 1651-ben kapta meg a plebániát és 1658-ban pozsonyi kanonokká nevezték ki.

1658—1665-ig a plebános neve ismeretlen.

Babocsay Pál 1665. apr. 13-án iktatták be a lévai plebániájavadalomba, 1669. máj. 9-én Szebelbère ment át.

Krusicz Mihály 1669. máj. 9.—1675.

Mikovics György 1675. máj. 22-én jött Lévárára, de 1677. máj. 27-én Divénybe tért vissza.

Utódja Nyitray János 1677—1678.

Hukarius János 1678—1684.

Kiss Mihály 1684. szeptember 23. — 1693.

Csatay Istvánt 1693. aug. 12-én iktatták be. Kissalló és Szentgyörgy ekkor Léva főkegyháza gyanánt szerepelnek. Plebánoskódása alatt 1697-ben restauráltatta Jaklín Miklós báró a templomot. A plebániái anyakönyvben Csatay sajátkezüleg jegyezte fel: A sok csapás után, amelyeket a város tűz, vas, éhség és károsodások által szenvedett, utóljárja saját polgárai gyújtották fel, minek következtében az egész város templomával együtt elhamvadt. Mikor a

templomot újból rendbehozták, Csatay 1712-ben az anyakönyvek irását megkezdette. † 1712. nov. 5-én.

E feljegyzés alapján helyre kell igazítanunk amaz állítást, hogy a város 1696-ban égett le. A tűzvész 1697-ben, a templom helyreállítása után pusztította el a várost templomával együtt, melyet csak 1711—1712-ben hoztak rendbe.

Darás Pál 1712. december 23-án nyerte el a lévai plebániát, amelyet 1713. január 7-én foglalt el. A lévai kerület esperese is volt. A plebánián és a majorban levő gazdasági épületeket saját költségén emeltette. † 1732. (L. Némethy. Series Parochiarum stb. az illető helyeken.)

A kálvinisták templomukat az 1718—1725. közti években építették fel, mert az ismeretlen kezekből és ez évekbeli eredő káni látogatás jegyzőkönyve azt mondja: a plebánia környékén áll a kálvinisták temploma, Gális Mihály prédikátorral, aki az előbbi plebános alatt a plebániái vendökre nem elegyedett, most azonban nemcsak vasárnapiokint Versnyban prédikál, hanem Lévan is keresztel, esket és temet. (Hsprim. Itár Vis. VI. 29.) Az 1731. évi Visitationak, amelyet Kubovics Pál barsi főesperes végzett, jegyzőkönyve ugyanazt említi fel ama hozzáadással, hogy a templom előtt kis harangláb áll két haranggal. A templomot azonban hatóságilag bezárták. A katolikusok lélekszáma Lévan 1731-ben 1607, a kálvinistáké 763. (U. o. Vis. IV. 22.) (Vége.)

ÉDESANYÁMNAK.

Irta: Preicz Sándor.

*Irom a levelém
Az édesanyámnak —
Amiket én írok,
Nincsen abba' bánat.*

*Kacagok, vigadok,
Semmi bajom nincsen;
Megsegített az ég —
Megsegít az Isten.*

*Igaz, nincsen házam,
Igaz, nincs se földöm:
Nincsen puha párnám —
Nincsen ... semmim sincsen ...*

*Csak a nótám van meg
S csak a tórogató.
Igaz, nem szől rajja
Más, csak: a takarodó ...*

*Irom a levelém,
Peregnek a könyvek ...
S írom: édesanyám
Jöjjön ... Vagy én menjek?*

*Irom a levelém,
Irom vidám szóval —
— Tudom, ugy is érzí
Mi a sorok közt van ...*

működésükért köszönetet szavazott. Ezután megtartotta a választásokat; az egyhangú választás eredménye: Enök: Schöpfung Róbert, alelnök: Dr. Mózsy József, jegyző: Bodó József, pénztárnok: Nemes Antal, gondnok: Madrovics János, könyvtáros: Dely István. Választmány: Bojsza József, Bohuniczy Sándor, dr. Fenyves Samu, Heidrich Károly, Kmoskó József, Mészáros István, dr. Schweinecker László, Stangel János, Szarka Zsigmond, Szedlaczek János. Pótagok: Dobrovits Mihály, dr. Piesz Zsigmond. Számvizsgáló bizottság: Dobrovits Mihály, Kmoskó József, Schweinecker István. — A zselizi kaszinó három évtizedes élete alatt mindig lelkes pártfogója volt a magyar kultúrának, 30. évi közgyűlése alkalmával, midőn üdvözöljük, kívánjuk, hogy hasonló bástyája legyen a jövőben is a magyar társadalmi életnek.

— **A tőrei műkedvelő ifjuság** szép sikerrel hozta színre „A piros bugyellárat.” A főszerepekben Lukács Vilma és Lukács Lajos tündek ki. De dicséretet érdemelnek: Rendei János (a bíró szerepében), Ráczó Lajos (huszárpapján), Bacsó András (Kössa Gyurka), Gyurgyalovics István (kisbíró), Lúley Lajos (jegyző), Báres László (ispán), Juhász Mancsi (Juis asszony), Szeleszty Jolan, Fíri Juliska, Szolcsánzky Júlia, Konta Eszti ügyes alakításai is. A többi szerepekben Cseky Lajos, Mikus Lajos, S. Éhar Sándor, Akucsik Sándor, Konta Zsófia és Juhász Ernő szép játékukkal segítettek sikerre az előadást. A szűg, Pal Lajos is jól látta el feladatát. A tőrekvő tőrei ifjuság ezen előadásának jóvedelmét a Szlovenszói Magyar Kultur Egyesület tőrei szervezetének könyvtára javára fordítják. Dicséretes szép cél!

— **A lakosság védekezése a repülő és gáztámadások ellen.** Febr. 25-én megkezdődtek az előadások a lakosság védelméről háború esetén a repülő és gáztámadások ellen. Az előadásokat Léva város előjárósága rendezte a helyőrségi tisztek előadásában. A magyar lakosság részére az előadásokat Palkovics törzskapitány és Nemes dr. orvos, őrnagy tartja. Az első előadást „a gázokról és gáztámadásokról, valamint egyéni védekezéssel” gázmaszkokkal és lélegző készülékekkel” a magyar közönség nem várt nagy számban hallgatta végig. A városi háza nagyterme nem tudta az érdeklődőket befogadni. A közönség kérelmére a város előjárósága elhatározta, hogy a jövő előadásokat a Városi Színház nagytermében fogja megtartani. Palkovics törzskapitány előadás-sorozatának programja: Márc. 11-én: Repülőátadások és gázharc és az ezek elleni védelem (védekezés). Márc. 25-én: A passzív védelem (védekezés) előkészítése a repülő és gáztámadások ellen. Ápr. 8-án: Általános tanácsok a lakosság részére a védelemről a repülőátadásokkal szemben. Végül április 22-én előadást tart Nemes dr. orvos, őrnagy a gázzal megmérgeztettek, vagy sérültek első segély nyújtásáról, továbbá a mentő szolgálatról. Megvagyunk győződve, hogy a magyar lakosság saját érdekében továbbra is nagy számban vesz részt ezen előadásokon, annál is inkább, mivel az előadások legfontosabb része, a légitámadások elleni védekezés, csak most fog sorra kerülni.

— **Kérvényezések a póttartalékba való helyezésre.** A katonai parancsnokság közli: A póttartalékba való helyezést mind-azok kérvényezhetik: ki családientartó, azaz az özvegy egyetlen fia, avagy munkaképtelen atya egyetlen fia, egyetlen unoka, ha az apa elhalt; egyetlen bátyja kiskorú testvéreinek; továbbá egyetlen törvénytelen gyermeke férjhez nem ment anyjának. Mint egyetlen fia, unoka, vagy testvér a törvény szerint számításba jönnek még azok, kiknek az összes testvéreik tényleges katonai szolgálatot teljesítenek, avagy ezek 17 éves aluliak, továbbá testi vagy lelki betegségükkel fogva többi testvérei munkaképtelenek. Csak azok kérvényei lehetnek azonban kedvezően elintézve, akiknél az anyagi és erkölcsi szempontból indokolt. Az okmánybélyeggel ellátott kérvényt a védőkötele a sorozóbizottságnak személyesen nyújtja be, amennyiben be lett sorozva. A szülő, vagy más hozzátartozó által benyújtott kérvénynek nem lesznek figyelembe véve. Hogy milyen mellékletek szükségesek a kérvényhez,

erre vonatkozólag a járási hivatal vagy a jegyzőség ad felvilágosítást. Amennyiben a védőkötele a sorozás alkalmával nem rendelkezik összes irataival, szükséges legalább a kérvénynek írásban való benyújtása. Ugyiszint a kérvény mellékletei is legyenek előtárgy okmánybélyeggel. Későbbben az esetben adható be a kérvény, ha az a körülmény, mely a kérvényt indokolta teszi, a sorozás után állott be. Ezen esetben a kérvény a beállott körülménytől (halálestet stb.) számított 15 napon belül nyújtandó be a kérvényezőhöz tartozó kerületi hivatalnál. Aki kórházba lett felvilágosítással küldve és azután lett a besorozotásáról kiértesítve, szükséges ily értelmű kérvénynek benyújtása a besorozotásai levél kézhezkapásától számított 15 napon belül. Az ideai sorozásra menők a jelzett körülményeket pontosan vegyék figyelembe. Figyelmenyessék azon ismerőseiket, kikről tudják, hogy megvan az okuk a kérvényezéshez. Különben a sorkötelesek kiserjék figyelemmel a hírdetményeket, melyekben a sorozási utasítások és más tudnivalók lesznek feltüntetve.

— **A Druzsina hadirokkantak Orsz. Szövetségének lévai csoportja** márc. 11-én d. u. 4 órakor a Sténásy féle vendéglőben tartja rendes évi közgyűlést, melyre ezután hívja meg tagjait a Vezetőség.

— **Kedvezményes utazás Buda-pestre.** A tavaszi tenyészállatvásár alkalmával márc. 15—ápr. 2 időkben olcsón és vizum nélküli lehet Budapestre utazni. Felvilágosítást nyújt és igazolványokat elad: Beiorhor Dazsó titkár. Galamb u. 1. (Hivatalos órák 8—12, fel 3—5 ig.)

— **A nyolcórás munkaidő betartásának szigorú ellenőrzését** rendelte el a járási hivatal a nagy munkanélküliséggel kapcsolatban. A csendőrség több munkaadót jelentett fel a rendelet áthágásáért.

— **Büntetik az árdrágítást.** Mir életbelépett a kormányrendelet, amely a drágaság leküzdésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. A rendelet augusztus 24-ig marad hatályban, s ugyintézkedik, hogy közigazgatási kihágás miatt 50.000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, avagy legfeljebb hat hónapig terjedő fogsázbüntetéssel kell sújtani azt, aki 1. közszükségleti cikket indokolatlanul magas árat kér, vagy enged, hogy azt megadják; 2. aki gyengébb minőségű áruért a jobb minőségű áru árat kéri; 3. aki az eladásra vásárolt áruért nagyobb árat fizet, mint az indokolt volna; 4. aki másoknál megkezeztet köt a szükségleti cikkek árának indokolatlan emelésére, avagy erre valakit csábít; 5. aki lanckereskedelmet folytat, vagy más olyan üzelmeket követ el, amelyek alkalmasak az árak emelésére; 6. aki szükségleti cikkek összevásárló, készleteket gyűjt, beszűnteti termelését, avagy korlátozza azt, hogy ilyen módon emelhesse árait; 7. aki az érdekképviseletek, avagy egyesületek szerveinek olyan intézkedéseiben résztvesz, amelyek a közszükségleti cikkek árának emelését célozzák. Az érdekképviseletek vezető tisztviselőit, ha ezek résztvettek az árak indokolatlan emelésére irányuló akcióban, fel lehet függeszteni állauktól, illetőleg az érdekképviseletek megfelelő szerveit fel lehet oszlatni. Helyükbe a felügyeleti hatóság közigazgatási bizost, avagy közigazgatási bizottságot nevez ki.

— **Munkásbaleset.** Ujbányán Topfer János munkás a Garam medrének rendezésénél dolgozott, miközben nagyobb földtömeg ráomlott. A szerencsétlen embernek mindkét lábát törte. A lévai kórházba szállították.

— **Megszöktek a fogházak.** A zselizi járásbírósg fogházából két vizsgálati fogoly, Weisz Ignác betörő és Potocky András megszöktek. A cella falát bontották ki az éjszaka sötétjében. Azzal számolnak, hogy észrevétlenül átlépték a közeli határt.

— **Elfogták a hamis bankók terjesztőjét.** Jelentettük már, hogy Léván a közeli napokban egy vidéki ember reggeli szürkületben két vendéglőben egy-egy darab hamis ötvenkoronással fizetett. A hamisítót felbuzdulva a sikeren, később ismét Levára jött és itt az egyik drogériában akarta elsőszi a hamisbankóját, azonban a droguista felis-

merete a hamisítványt, ami nem is volt nehéz, erre a férfi elmenekült az üzletből. A csaló most Garamszentbenedeken rajta vésztett. Először az esti órákban Capalai Tamás szatócsnál sikerült neki egy bankón tudni, ezen felbuzdulva Stiglic vendéglőshöz tért be, de a vendéglős felismerte a hamisítványt, mire a férfi azt mondta, hogy a pénz nem az övé, hanem a herájáé s közben kismorfordalt a vendéglőből. Erre telefonon értesítették a csendőrséget, amely nyomban a csaló felkutatására látott. Három tagból álló járőr Peszér felé indult és az utcákban találkozott három polgár segítségével a csalót el is fogták a Garam parti rektélyesben. Valentik Lőrinc, 31 éves, csejkői születésű munkanélküli az illető. Valentik bevallotta a hamisítást. Egy kölcsönkért bankjeget után kopirozással készítette hamisítványait és pasztell ceruzával színezett bevalotta, hogy tíz darab olyan rosszul sikerült, hogy elégette. Három darabon tuladott. Képzelték, milyen rossz lehetett a tíz darab, mert azok is rendkívül primitívek, amelyeknek sikeresen tuladott és jóval szélesebbek is a valódiaknál. Valentikot az ubjányai járásbírósg fogházába kísérték.

— **Hatvan korona miatt másfél-évi börtön.** Rablási ügyet tárgyalta a komáromi esküdtbírósg. A vádlott a felsőprandori Racsó Mihály volt. A mult év októberében hazafelé tartott vásárról, emeylen lovat vett. Ugyancsak vele tartott jóismerőse, Botik Pál is, aki szintén hajtott egy lovat. Utközben megálltak egy kocsmánál s bepálinkáztak. Racsó Mihály annyira bepálinkázott Botik Pál szerint, hogy nekitámadt Botiknak és szó nélkül ütlegelni kezdte. Majd Racsó továbbhaladt az uton s találkozott özv. Bluszkó Emiliával, köszöntötték egymást, a következő pillanatban Racsó nekitámadt az öregasszonynak s a pénzét követelte. Az özvegyasszonynál összesen hatvan korona volt. Dulakodni kezdtek, hogy az asszony keblében levő erszény Bacsó birtokába jusson, ekkor azonban a többi vásári nép is közeledett, Racsó abbahagyta a támadást, lelépte az asszony kendőjét a válláról s elfutott. Az asszony jelentést tett a csendőrségnek és a csendőrök Racsót már az ágyból húzták ki s a lévai járásbírósgához kísérték. Racsó először tagadott, később azzal mentegette magát, hogy a pálinka miatt nem tudott semmiről. Az esküdték bünösnek mondták ki őt s mivel már rovttultu, másfélévi börtönrre ítélték.

— **Az Új élet** az ifju katolicizmus szocialis és világnézetű folyóirata a szokott dúis és figyelemreméltó tartalommal jelent meg. Az Új élet eszméi mind mélyebbre eresztik gyökereiket a szlovenszói keresztény társadalom lelkébe és ennek nyomán intenzívebb s munka is a zebb élet és jobb berendezésű társadalom érdekében. Az Új élet minden sora ezt a célt szolgálja, azért egyetlen katolikus család azzalról nem szabad hiányozni ennek a harcos orgánumnak, melynek minden cikke nagy lelki élmény. Előfizetési díj évi 30 K. Kiadóhivatal, Rozsnyó.

— **A Magyar Minerva** februári száma gazdag és változatos. Dr. Farkas Geiza: Die Tragödie des Menschen. („Az ember tragédiája” bécsi előadása.) Dsida Jenő: Amundsen kortárs. Kristály István: Tavaszatlanok. Bartalis János: Az ősi házbán. Banyovszky Károly: Kempelen Farkas. (A szakközép fel-találója születésének 200. évfordulójára.) Kovács Béla: Egyedül. Reménytelenül. Dr. Farkas Geiza: Az életsugarak. (VI) Takáts Gyula: Evti hangulat a fonyódi hegyen. Reményi József: Magyar író amerikai neplőjából. Tichy Kálmán: Napvadás. — Magyarosan! Vajtok Sándor: A magyarság problémája Ady Endréné és Szabó Dezsőnél (Gállnerová A. előadása.) Vajtok Sándor: A magyar irodalom Cseh-szlovákiaiban. Farkas Geiza: Nagyokrol kicsinyeknek. (Gargely Boriska könyve.) Erdőházy Hugó: Bölcstől a koporsóig. (Kosz-tolányi Dazó könyve.) WJA: Ein Fremder in Paris. (Margaret Goldsmith könyve.) Kázmér Ernő: Die Welt der Bäume. (Lotte Eckener és Walter Bauer könyve.) — A havonta 36 oldal terjedelemben megjelenő folyóirat előfizetési ára egész évre 30 K. Csekkipost küld a kiadóhivatal (Pozsony, Kertész u. 1.).

— **Az Orient mozgóban** ma d. u. 2 és fél 4 órakor A láthatatlan front; nagy kémdráma. Este utoljára: Volt egyszer egy muzsik, kedves elgerfilm. Szöke Szakállal, Verebes Ernővel és Trude Berlinerrel. Kedder, szerdán: Pansole király 366 felesége. Ez a sok feleség Paris és Bécs legszebb nőiből került ki. A film külön szenzációja, hogy Jannings itt komikus szerepet játszik, mégpedig meglepő sikerrel. Péntektől a husvétvári hangulatban az örökbecstű Quo Vadis? megy, melyben a Nérót Jannings alakítja megrázó drámaisággal.

— **Az Apolló mozgóban** ma d. u. 2—4 órakor Tolsztoj lenyűgöző drámája, a Megváltás kerül vetítésre. Este utolsó előadásai Liane Heid bájós és végtelen szórakoztató vígjátékának: *Önagysága nem akar gyereket*. Szerdán is vígjáték, Huszár Puffival és Falkensteinel: *Tunisi kalandornő*. Csütörtöktől Renate Müller gyönyörű operettje, a legjobb hódító film: *Viktor és Viktória!* A művész női és férfi szerepet is játszik itt. Pompás partnere Thimig.

Dr. Bandy László specialista fogorvos rendel fog- és szájbetegek részére. Stefanik utca 14. (Fogadó utca). Rendelést a betegsegélytől tagok részére is megkezdte és rendel a összes gyógyalpok részére is.

Tolnay Lenke, kozmetika, Bati u. 28. A legmodernebb szépségápolás. Végleges hajszál eltávolítás, szemölcsirtás. Ránckor hismités, arcpakolások, helyifogyasztás. Kikészítés estélyre és utcára. Tanács díjlanul. Olcsó árak.

Foghaszár, fogtömés, gyökérkezelés, aranykoronák, műfogak, mozgó fogak fixálása, valamint rendellenes fogak regulátója a legmodernebb metódusok szerint, a legújantóbban **BODÁNSZKY IRÉN** áll. vizsgázoit fogtechnikusnál készülnek. Rendel a betegsegélyző pénztár és a magánalkalmazottak részére is.

Köszönet nyilváníttás.

Ezuton mondunk köszönetet mindazon rokon, jóbarát és ismerősöknek, ugyiszintén a Kapás egyesületnek, kik szeretett halottunk végtiszességén megjelenni szivesek voltak.

Ij. Ságbi János és családja.

Láthatlan emberek, láthatatlan

bájjának eddigi résztvevői márc. 3-ig:

100.— Ké: Tarisch Reszóné Barsfus. 50.— Ké: Pety Bertalané Aranyosmár, dr. Petó Imre, dr. Demény Gyula Verebely, Coudenhove Kunoné Zseliz, Bierling Péter Oroszka, dr. Kaiser Lajos, Dr. Lauffer Artur, Majláth Istvánné N.-Herestyen, Majláth István N.-Herestyen, özv. Schmidtberger Jánosné.

40.— Ké: dr. Jaroslav Vidlická. 30.— Ké: Jónás Imre Alsógyórd, Biróss József, Kovács István, Stangl Jánosné Zseliz, Csorba Gyözőné, Jónas Jenőné.

25.— Ké: özv. Thuróczy Jánosné Stary Tekov, Lachky Elekné, dr. Wilček Hugó Dolny-Pial, dr. Karafíth Máriusné, dr. Horváth Józsefné Nová-Bána. 20.— Ké: Pultz Simonné Nová-Bána, Besse Irma Kozarovec, dr. Weisz Lászlóné Dolny-Pial, dr. Mihályi Lajos Málás, Ivicsics József Stary-Tekov, Tonhaiser Mihály és Erzsébet T-Sarluthy, Schwitzer Gyula, Sugar Mor, Lehoczy János Ondrejovce, Horatsik Pálné, Adler Emil, Goldstein Henrik, Zahorák Józsefné, Valasek István, Kákonyi Ignác, Bernáth-Fenyvesi, özv. Szabadhegyi Zoltánné Demend, Hlavács né Kereszkényi Ilona, Ohermann Agostonné, Dampf Béla Zellezovce, Wurm Katalin, Bázlik Mihály, Stefan Bolczek, Balogh Mici, dr. Strasser Elemér, Nagy András T-Sarluthy, Knapp Gyuláné, Knapp, Gezáné, Ing. Simai Miklós, Nemes Jenő, Pekarik Vilmos, özv. Dóka Istvánné, özv. Engel Józsefné, Bakos Lajosné, Akács József, Randik Aranka, dr. Priszner Gyuláné, Wessely Jánosné, Arvaj József, ft. Rónai János Kálna, Pollák Emilné, Engel Pálné.

15.— Ké: Kósa Józsefné, Hamburger Mór, Farkas Dénes, Kempner Simon.

10.— Ké: Fötsitz. Cvirik Ciril Bátovce, Suhajda Jánosné Benedek, Schultz Ignác és fia, Gertler József, Ginzery Hugó, Steiner Sándorné, Krész Antónia Lők, Weinberger Lászlóné, Bolemann család, Zelmira Bellová, Klein Armin, Kohn-Kovács, Stefan Schweinecker Zellezovce, Bodó Sándor, Dr. Steiner Oszkár, Deutsch Elemér, özv. Hamburger Józsefné, Fried Gyula, Link Bernát, Feldmann Aladárné, Kuna Kálmáné, dr. Kmoskó Béla, Gál Mária, Ivanovits Margit, Ivanovits Erzsébet, Moravcsik Lajosné, Budaváry Lászlóné, Nagy Emma, Vanger Mihály, Petrovics Ilona B.-Endré, Riszner Artúrné, Jeszensky Istvánné, Arváház láthatatlan emberek, láthatatlan báija, Akucs Lajos N.-Peszec, Kovács Józsefné.

5.— Ké: Rónai Lipótné, Tauber Armin, L. Os-váth Kálna, Draskóczy Aglája, Guggenberger Alajoné, N. N. Léva.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. — Feldmann Zsigmond Gross Sarolta fia István.

Halálozások. — Ságbi János 69 éves — Hor-niak Reszó 45 éves — Bátori Mihályné Juhász Mária 60 éves — Outray Sándorné Moosi Agnes 72 éves.

A lévai inségbizottság közleményei:

A munkanélküliek és ellátatlanok felszámolási-rejére szolgáló inségadóra 1934. febr. 15-től — 1934. febr. 28-ig az alábbi befizetése eszközöltettek 1263.10 Ké összegben.

Steiner Sándor 100, Wilček Salamon 100, Eis-ler Lipót 100, Kerestény Munkás Egylet színelő-adásából a tiszta jövedelem fele 963.10 Ké.

Fogadják a nemes szívű adakozók hálás kö-szönetünket.

INSÉGBIZOTTSÁG.

S P O R T

Rovatvezető: Boros Béla

Az **LTE** az **elmúlt vasárnap** Zselizt látta vendégül tréningmérkőzés keretében. Sok jár-tékost próbált ki a futballszakosztály, a csa-pat 1:0-as féllidő után 4:0-ra győzött. A gólo-kat Tóth Il., Matulányi és Vizi lökték. Bíró Rónai volt.

Ma délután 3 órakor a **Zólyomi T. K. csa-pata játszik Léván** a következő összeállít-tásban: Dubetz — Ujváry, Kovács — Mé-száros, Pálfy, Martinovics — Jánosy, Antal, Kovács, Matulányi, Dokupl. Ezenkívül még Dohány, Ocsiák, Reiner, Vizi és Tóth is fo-gnak játszani a csapatban.

Jövő vasárnap lesz az első bajnoki mér-kőzés, mikor az **LTE** az **elsőligési Football Club** csapatát látja vendégül.

A „Bars” rádió műsora:

Vasárnap, március 4.

BRATISLAVA. 9.15, 10.05, 16 Hangv. 19.05 Gramofon. 29.30 Tarka est. 19.55 Rádiójatek. 20.30 Filharmonikus hangv. 22.25 Fúvós zenekar.

BUDAPEST. 9.15 Hírek. 10 R. k. mise. 11.15 Unitárius istentisztelet. 12.15 Gitárhangv. 13.45 Bu-dapesti Hangv. Zenekar. 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Vasmunkások Dalárdája. 16.30 „Solymászt” előadás. 17 Gramofon. 18.20 „Mexikói utikepek” elő-adás. 18.50 Róosz z. 19.40 Sporteredmények. 20 Cseveges. 20.30 Magyar nóták. 22 Melles vonóné-gyes. 23.05 Heinemann jazz.

PRAHA. 8.30 Orgonahangv. 10.30, 11.30 Hangv. 16 Tarka óra. 22.40 Fúvós zene.

WIEN. 8.05 Gramofon 11.20 Szimfónikusok. 12.30 Hangv. 15.30 Vonós trió. 17 Gramofon. 21.05 Operett.

Hétfő, március 5.

BRATISLAVA. 11.05 Szalonk. 12.20 Gramofon-12.35, 16 Hangv. 17.15 Gramofon. 10.15 Rádiójatek. BUDAPEST. 12.05 Csóka cigzk. 13.30 Gramo-fon. 15.30 Diákfelőra. 10 Asszonyok tanácsadója. 17 Mándits-zk. 18 Némét nyelv. 18.30 Grieg-dalok. 19 „Magyar nép bölcsesége” előadás. 19.30 Budapesti Hangv. Zenekar. 21.10 Zongorahangv. Majd Rigó cigzk. 23.20 Heinemann jazz.

PRAHA. 10.10, 11, 12.10, 13.40, 17.15 és 19.05 Gramofon. 19.20 Fúvós zene. 20.20 Vonós négyes.

WIEN. 12 Szimfónikusok. 13.10 Hangv. 19 Zene-21.45 Dalok és áriák. 23.20 Táncczene.

A Földműves Kölcsönös Pénztárak eredményes működése.

381 millió Ké betét.

A „Röfnická vjazómna pokladnicák” szövetségének igazgatósága és felügyelő bizottsága együttes ülést tartott, amelynek tárgyát a Szövetség és a kebelebe tartozó intézetek aktuális ügyeinek megbeszélése és az 1933. december 31-ikkével lezárt zárszámadás képezte.

Megelégedéssel konstatáltatik, hogy a gazdák a mult évben kihasználták a warrantokról és a gabona-záloglevélről szóló törvény előnyeit.

Örvendetes tény a Pénztárak további betétszaporulata 1934. januárjában, amikor a 73 Pénztár betétei 372 millió Ké-rtel ek, eltekintve az átmeneti természetű betétektől, amelyeknek összege 9 millió Ké. Az összes betétek tehát 381 millió Ké-t tesznek ki.

Január havában a Pénztárak egész betétszaporulata 14 millió Ké-t tesz ki. Ha ebből le is számítjuk a mintegy 7 millió koronát kitevő hozzárt kamatok összegét, akkor is 7 millió korona a betétszaporulat, főleg betétkönyvekre elhelyezett apró betétekben. A mai viszonyok között ez valóban tiszteletre méltó eredmény.

A betétek szaporulatával együtt valamely csökkent a kölcsönök állaga is (egyegyedmillió Ké-val). A Pénztárak váltók és gabona-záloglevelek visszlészámolása címen 6 millió koronát fizettek és készpénzkészletüket csak nem 2 millió koronával emelték, ugy hogy likvid fizetési eszközeik január végével 63.681.562 Ké-t tesznek ki.

A Szövetség igazgatósága tárgyalta felügyelő bizottság által már megvizsgált zárszámadásokat is. A Pénztárak Szövetsége az 1933. évben minden vállalkozási ágazatában emelkedést mutat ki. Az egész pénzforgalom egy és félmilliórd Ké-val mulja felül az 1932. évi forgalmat.

A mérleg tételei közül legnagyobb emelkedést mutatják: A Pénztárak és más hitelezők betétei (23 millió emelkedés), Pénztáraknak visszlészámított váltók (32 és háromnegyed millió Ké emelkedés) a követelések (9 millió emelkedés) és végül a visszlészámított (18 és fél millió Ké emelkedés). A mult esztendőben a szövetség magánál összpontosított a összes Röfnická vjazómna pokladnicák visszlészámolását.

Örvendetes jelenség, hogy a Szövetség hivatalnokainak 28-ra való emelkedése dacára megtakarítást értek el a dologi kiadásoknál annál ellenére, hogy 10.619 Ké-t tett ki az egész emelkedés. Megemlíti a mérleg a bratislavai (Kempelen u. 1.) saját háznál, valamint a letlárnál és berendezésmé eszköztől nagyobb leírásokot. A 93.198 Ké 55 fillért kitevő tiszta haszon a mult évben elért nyereség nívója körül mozog.

A gazdák legújabb és legjelentékenyebb hitelszervezetének fejlődéséről tanuskodó jelentés örvendetes tény képez.

Kedd, március 6.

BRATISLAVA. 11.05 Fúvós-zene. 12.20 Gramo-fon. 12.15 Szalonk. 17.10 és 17.50 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 Balalajka-zk. 13.30 Honvéd-zk. 16 Házatársról. 17 Fejes-zk. 17.45 Francia nyelv. 17.15 Gordonkának. 18.55 Előadás. 19.30 Operaház előadásának köv. „Karenina Anna” opera 3 felv. 23 Magyarv cigzk.

PRAHA. 10.10, 10.55, 12.10 Gramofon. 12.35, 16 1750 Hangv. 20.05 Fúvós-trió. 21 Zeneári hangv.

WIEN. 12 Hangv. 12.30 Zene. 13.30 és 17.20 Hangv. 19.30 Wagner-est. 22.15 Esti hangv.

Szerda, március 7.

BRATISLAVA. 12.20 Gramofon. 12.35, 16 Hangv. 16.50 Masaryk-ünnepegy. 17.30 Hangv. 18.15 Magyar óra. 19.30 Masaryk-ünnepegy.

BUDAPEST. 12.05 Vokálkvartett. 13.10 Horváth cigzk. 15.30 Diákfelőra. 16 „A közepkor magyar ka-tonájá” előadás. 17 „Tetszük és egészség” előadás. 17.30 Zongorahangv. 18.10 Olasz nyelv. 18.40 Gramo-fon. 19.20 Elbeszélés. 19.50 Hangv. 20.25 „Barát-ságból” vígjatek egy felv. 21.25 Toll cigzk. 22.15 Operaház z. 23.30 Cigányzene.

PRAHA. 10.10, 11, 12.10 Gramofon. 12.35 és 16 Hangv. 16.50 Rádiójatek. 17.30, 10.05 Gramofon.

WIEN. 12 Szimfónikusok. 13.10, 16.15 és 17.10 Hangv. 19.30 Filharmonikusok. 21.10 Esti hangv.

Csütörtök, március 8.

BRATISLAVA. 11.05 Szalonk. 12.35, 16 Hangv. 17.25 Gramofon. 17.50 Operaház. 22.30 Hangv.

BUDAPEST. 12.05 Gramofon. 13.30 Bertha z. 16 Mesek. 17 Földművelésügyi előadás. 17.30 Ope-raház z. 18.45 Angol nyelv. 19.15 Hangv. 19.45 Káliugyi negyedóra. 20 Előadás a stúdióból „Atilla” hangjáték 6 részben. Majd Racz cigzk. 23.30 Jazz.

PRAHA. 10.10, 11, 12.10, 13.45, 17.25 Gramofon. 19.30 Rádió-strammzene. 22.30 Smetana-hangv.

WIEN. 12 Szimfónikus hangv. 17.10 Hangv. 19 Osztrák indulók. 20 Daljáték. 22.55 Esti hangv.

Péntek, március 9.

BRATISLAVA. 10.10 és 12.20 Gramofon. 12.35 Hangv. 16 Ballalajka. 17.05 Ondricek-negyves. 18.40 Zongorahangv. 19.20 Fúvós-zene. 21 Rádiójatek.

BUDAPEST. 12.05 Szervánszky z. 13.30 Szim-fónikus z. 15.30 Diákfelőra. 16 Leányok pályavá-lasztás előtt” előadás. 18 Gyorsírás. 18.40 Zongora-hangv. 19.20 „A régi Pesti pletykája” előadás. 19.50 S. Schack Manka és dr. Schommel Emilné szerze-ményei. 21 Bpesti Hangv. Zenekar. 22.45 Pertis cigzk.

PRAHA. 10.10, 11, 12.10, 13.40 Gramofon. 16 Hangv. 17.05 Ondricek vonónégyes. 20.30 Jazz.

WIEN. 12, 13.10 Hangv. 17.10 Operajegy. 17.30 Dalok. 20.35 Lortzing-est. 22 Orgonahangv.

Szombat, március 12.

BRATISLAVA. 11.05, 12.20 Gramofon. 12.35, 16 Hangv. 20.05 Cselohangv. 20.55 Operett-egyveleg.

BUDAPEST 12.05 Áll. rendőrség z. 13.30 Hangv. 16 Meseóra. 17 Előadás. 18 Mit üzen a rádió. 18.30 Szalonk. 19.30 Vigjátékelőadás a stúdióból „Dorrit kasszony” 3 felv. 21.15 Operaházi z. 22.30 Gramo-fon. 19.35 Fúvószene. 20.05 Hangv. 22.30 Jazz.

WIEN. 11.30 és 12 Hangv. 12.20 Zene. 17 és 19 Hangv. 20 Operett-előadás. 22.30 Táncest.

Meghívó.

A LÉVAI TORNA EGYLET március 4-én, d. e. 11 órakor tartja

évi rendes közgyűlést,

a városi vígadó színháztermében. **Tárgysorozat:** Elnöki megnyitó, pénztárnoki és ellenőri jelentések, szakosztályok jelentései, esetleges indványok.

Kriek György Dr. Nagy Béla
titkár elnök

PETROF PIANINOK RAKTÁRON, GYÁRI ÁRAK! JURANEK, Ladányi-utca 7.

1416—934. szám.

Hirdetmény.

Közírá tétetik, hogy a légi- és gáztámadások elleni védekezésről szóló előadások a falragaszokon meghirdetett időben a Városi Szállóda színháztermében tartatnak meg.

Léva, 1934. február 28.

ANTAL, városbíró.

2159—1934. szám.

Hirdetmény.

Közírá teszem, hogy az udvarokban összegyűlt szemét kihordására a Hegyalja utca végében levő szemét telep jelöltetett ki. A szemét kihordása csak ezen kijelölt helyre van engedélyezve. Más meg nem engedett helyre való szemét kihordás bírság terhe alatt szigorúan tilos.

Léva, 1934. február 23.

ANTAL, városbíró.

9987—1933. szám.

Árverési hirdetmény.

Közírá teszem, hogy Léva városa nyilvános szóbeli árverésen eladja a „Kacsatói” dűlőben fekvő 821 és 154 négyyszögöl kiterjedésű szabálytalan alakú parcellákból álló szőlőőgátakat, amelyek a szomszédos szántóföldek mentén keskeny csikban fekszenek.

Az árverés 1934. évi március hó 12-én, délután 3 órakor a városbíró hivatalos helyiségében, Városháza, I. em., 15. sz. alatt lesz megtartva.

Az árverés megkezdése előtt a bizottság kezéhez 200 Ké bánatpénz helyezendő letétbe Léva, 1934. február 28.

KORALEWSKY s. k. ANTAL s. k.
j. főtitkár városbíró

11702—933. szám.

Hirdetmény.

Közírá tétetik, hogy Léva városa pályázatot hirdet 4 tenyészbika és 1 tenyészkan beszerzésére és tartására. Az ajánlattevők tartoznak az említett tenyészállatokat saját költségükön beszerezni és az 1928 évi 204. sz. kormányrendelet rendelkezéseinek megfelelőleg ezek tartását legalább 3 évre vállalni.

Az ajánlatok zárt borítékban legkésőbb f. évi március hó 14-én, délelőtt 11 óráig a városi iktatóba, Városháza, I. em. 12. szám nyújtandók be.

A szükséges felvilágosítások ugyanott nyújthatnak és az ajánlattevők tartoznak az állattartási feltételeket ajánlatuk benyújtása előtt kötelezően alárni.

Léva, 1934. február 28.

KORALEWSKY ANTAL
j. főtitkár városbíró

Gabonaárak:

Buza	—	100 kg	134	—	135 Ké.
Rozs	—	"	85	—	86 "
Árpa	—	"	75	—	76 "
Zab	—	"	80	—	85 "
Kukorica	—	"	92	—	95 "
Bab	—	"	—	—	80 "
Lóheremag	—	"	1200	—	1300 "
Lucernamag	—	"	800	—	900 "

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Léva, jelentése

	febr. 24-én:	márc. 3-án:
100 pengő	—	571.—
100 osztrák schilling	—	470.—
1 angol font	—	123.—
1 amerikai dollár	—	24.30
100 svájci frank	—	780.50
100 francia frank	—	158.50
100 líra	—	209.25
100 német márka	—	954.—
100 dinár	—	51.—
100 lei	—	20.—
		550.—
		470.—
		133.—
		34.—
		782.—
		158.—
		208.—
		950.—
		49.—
		19.50

▶ APRÓ HIRDETÉSEK ◀

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk válasza szülőző levelezőlapot csatolni

Építőtelkek Káka elején eladó. Felvilágosítást ad
BÖRCSÁNYI BÉLA. 144

Eladó a vasuti étterem mögött egy magyar hold építési telek, továbbá öt magyar hold szántóföld, igen olcsón.
BERNÁTH & FENYVESSI, Lévice. 130

Német és angol nyelvet tanít
ALSTERNE Bácsák-sor 2.

Eladó ház Kálnai utca 30 sz. 174

Értesitem t. olvasóimat, hogy a kölcsonkönyvtáramat udjon-ságokkal kibővítem Béhm u. 8 sz. alá helyeztem át. Továbbra is szives pártfogást kérve volt DOBROVITZKYNE. 181

Hangverseny zongora nagyon jó-karban elkölözés miatt olcsón eladó. Kákai ut 5. 187

Örökbe adnám egészséges 8 hetes fiú-gyermekeket. Váradi-u. 1. 204

Vennek lehetőleg új házat kerttel. Biztos havi fizetésemből, havi részlet fizetésre. Ajánlatot kérek a kiadóba. 205

Modern három szobás lakás teljes komforttal, fürdőszoba s verandával, kerttel és kertiházzal kiadó Palacky u. 1. a Polgári iskola mellett. Érdeklődni lehet Botkai u. 3 szám. 206

Eladó szép ház majdnem a város közepén. A ház tartalmaz: három szobát, konyhát, éléskamrát, fürdőszobát és csukott verandát. Négy kerttel. Cím a kiadóban. 207

Használt jókarban levő hálószoba és konyhabutor megvétre ke-restetik. HOLCZER JÁNOS, Csate. 208

Eladó telkek az Ujmajor tőszomszédágában jutányos árban. Érdeklődni Kersák u. 6. alatt. 209

Elsőrendű dohányosokat ajánl jó bizonyítványokkal díjtalanul KISS VILMOS, Stará Dóla. 210

Tolmácson eladó egy ház, melyben vegyeskereskedés van. egyetlen üzlet a faluban. Érdeklődni lehet ENGEL és tsa. cégnél, Lévice. 214

Értesitem tisztelt rendelőimet, hogy műhelyemet Lakatos utcába helyeztem át, Kúrti házzal szemben, CSERNÁK GYULA, női és férfi szabó. 215

Uj zongora kereszthuro, bécsi gyártmányu eladó. Kálnai u. 3. I. emelet. 216

Komplett fűszerüzlet berendezés, majdnem új, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 221

Léva Pályaudvar sor 6 számú ház eladó, megtudható ugyanott. 222

Háromszobás modern lakást keresek fürdőszobával a város belterületén. Ugyanitt egy zongora eladó. Cím a kiadóban. 223

Eladó ház Zugó u. 4. Érdeklődni lehet Polgár u. 8. 224

Ebédlobutor önemet stíű, teljesen jókarban, nagyon jutányosan eladó. Posta u. 6. 225

Korai borsok tölteni, különféle fajta Vanyek féle magvak és takarmány répmag kapható FISCHERNÉL, Mán-gorló utca. 226

Különbejaratu butorozott szoba azonnal kiadó.

Jókai utca 26. 227

Használt zongora és pianino olcsón, javítás jótállással, hangolás, Juranek. Ladányi 7. 228

Üzlethelyiségek forgalmas helyen azonnal kiadó. Bővebbet Botka ut. 2 sz. 230

Kiadó szoba, veranda butorozottan, vagy anélkül. Perc utca 11. 231

Olcsón eladó ház, mely áll 2 szoba, konyha, speiz és folyosóból. Csepregi u. 19. 232

Üzlet áthelyezés! — Az „Elite” bórdiszmű áruüzem értesíti a n. é. vásárló közönséget, hogy műtermét „Müller-ház” az udvarba helyezte át. (Bafa mellett.) 233

Egy háztelek eladó Jókai utca 8 szám. alatt. 234

Különbejaratu butorozott szoba 1—2 személy részére kiadó. Perc utca 1/b. 198

Szőlővesszőt és oltványt, szőlőskertek királynőjét

Riparia, Portalis és Berlandiere alanyon garantált fajtisztát és a legprimább minőségben, legolcsóbb áron szállítok. — Kapható A LEGUJABB OLTVÁNY

SZŐLŐSKERTEK KIRÁLYNŐJE

Megkeresésre ajánlattal szolgál:
NÁDAS JÓZSEF
BEREHOVO — BEREGSZÁSZ

Kályhák! Kályhák!

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyszintén kályhák átrakását, tisztítását és vaskályhák samottozását szakszertien és jutányos áron. — Uj cserépkályhák állandóan rak-táron. — A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA
kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

Építőtelkek

AZ UJMAJOR és a do há ny be v á lt ó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen eladók

Felvilágosítást ad:
Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

HANGOS APOLLÓ MOZI

Márc. 4-én, vasárnap d. u. 2 és 4 óraker
népelőadás. Tolstoj világhírű regé-
nye nyomán készült remek filmmű

Megváltás

Fősz.: John Gilbert, Renée Adorée

Vasárnap, március 4-én este 6 és 9 óraker
utolsó előadásai a nagyszerű né-
metül beszélő vigjátéknak, a bájos
LIANE HAID-dal a címszerepben.

MADAME nem akar gyereket

Főszerepekben: Georg Alexander,
Lucie Mannheim, Otto Wallburg

Március 7-én, szerdán este 8/9 óraker,
nagyszerű kalandos német vigjáték

Tunisi kalandornő

Főszerepekben: HUSZAR PUFFI,
Ellen Richter és Julius Falkenstein

Március 8-tól 11-ig az idény legújabb vi-
lágsikerű német filmoperett megy.
RENATE MÜLLER kettős szerepe

VIKTOR és VIKTÓRIA

További szereplők: Herman Thi-
mig, H. Hildebrand, A. Wolhbrück

Minden vasárnap és ünnepnep d. u. 5-től 7-ig

uzsonna hangverseny

A VIGADÓ KÁVÉHÁZBAN.

HEVESSY SÁNDOR ÖT TAGU ZENEKARA HANGVERSENYEZ

Az én legnagyobb örömem.

Csak neki köszönhetem
a szép kelengyét.
Kérjen prospektust.

Előnyös RESZLETFIZETÉSI
feltételek!

SOKAT
TAKARIT MEG,
ha már most,

AZ IDÉNY
ELŐTT ADJA
JAVÍTÁSBÁ

szakszerű JAVÍTÓ és ZOMÁNCOZÓ műhelyembe

BAROSKA J. Levice, Kálnai u 3.

Telefon 130

JAWA motorkerékpárok!

GRAMOFON LEMEZEK,
legújabb felvételek!

Löpor és robbantószer
áruda!

HANGOS ORIENT MOZI

Márc. 4-én, vasárnap d. u. 2 és 1/2 óraker
népelőadás, 1.20, 2.50, 3.50 Ké

A láthatatlan front. - (Kémnő)

Hangos kémdráma. Főszereplők:
Karl. L. Diehl, Trude v. Molo

Vasárnap, március 4-én, 5—7—9 óraker
Szőke Szakáll, Verebes Ernő,
Maria Sörensen, Trude Berliner
a hangos, zenés, énekes vigj-ban

Volt egyszer egy muzikus....

Fridrich Schwarz népszerű slá-
gere után, mely első díjat nyert

Márc. 6, 7-én. Szenzáció!

PANSOLE király 366 felesége

Emil Janings első vidám szerepe.
Pierre Luys „Meztelen ország“
című regénye hangos filmben.
Millió hangosfilm, — Páris és
Bécs 366 legszebb nőjével!

Március 9-10-11-én, hangos nagy film a
keresztény üldözések idejéből!

QUO VADIS?

Hatalmas hangos remekmű.
Fősz.-ben: Nero: Emil Janings.

Salamander

TÖLTŐTOLL

10 évi jótállással kapható:

Nyitrai és Társánál, Léván

KULTÚREMBER

otthonában nem hiányozhat

A RADIO!

Kevés pénzért a legkellemesebb és legolcsóbb
szórakozást nyújtja a legelőnyösebb részletfize-
tési feltételek mellett!

Ne bosszankodjon akumullátorral, elemekkel,
CSERÉLJE BE régi telepes készülékét váltó-
áramu modern hálózati RADIÓKÉSZÜLÉKRE!
CSERÉLJE KI elgyengült régi radio lámpáit
a legújabb típusú radiolámpákra, készüléke újja
alakul! — Radiókészülékek bemutatását, radio-
lámpák cseréjét a helyszínén, vételkötelezettség
nélkül eszközöljük.

Minden igénynek megfelelő modern radiókészü-
lékek nagy választékban állandóan raktáron.

RADIO CENTRAL — KERN TESTVÉREK

áruházában Levica—Léva

Alapított 1881.

Telefon szám: 14.